

ТЕТЯНА ГІЛЬБЕРГ
СВІТЛАНА БОЙКО
НІНА ПАВИЧ

Я ПІЗНАЮ СВІТ

1
клас

ЧАСТИНА 1

НОВА УКРАЇНСЬКА ШКОЛА

Я ШКОЛЯР

ЩО Я ОЧІКУЮ ВІД ШКІЛЬНОГО ЖИТТЯ?

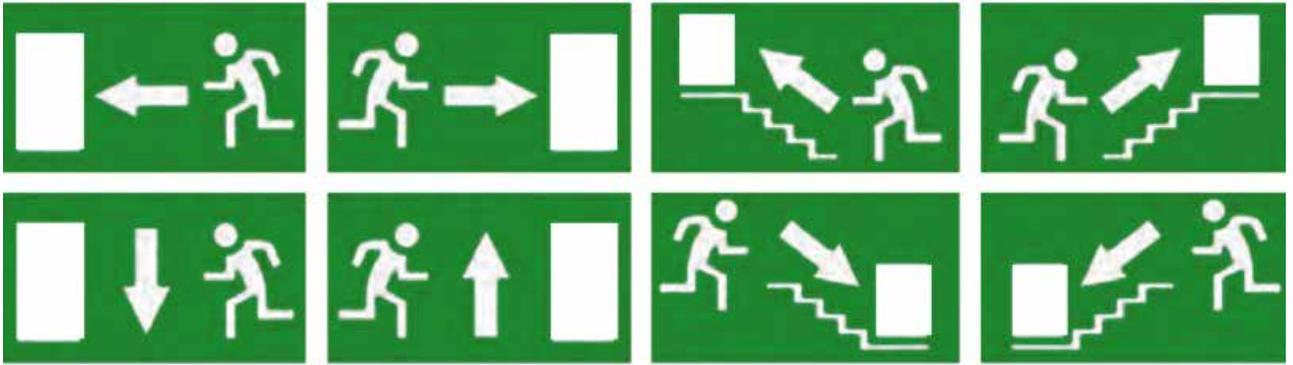
1. **Ранкова зустріч «Мій настрій».** Намалюйте смайлик зі своїм настроєм. Що впливає на ваш настрій? Розгляньте малюнок. Розкажіть, чому діти йдуть до школи. Чого ви маєте навчитись у школі?

2. Розгляньте фото і малюнки. Що це за знаки? За яких обставин можна ними скористатися? Перевірте, чи є ці знаки у вашій школі.

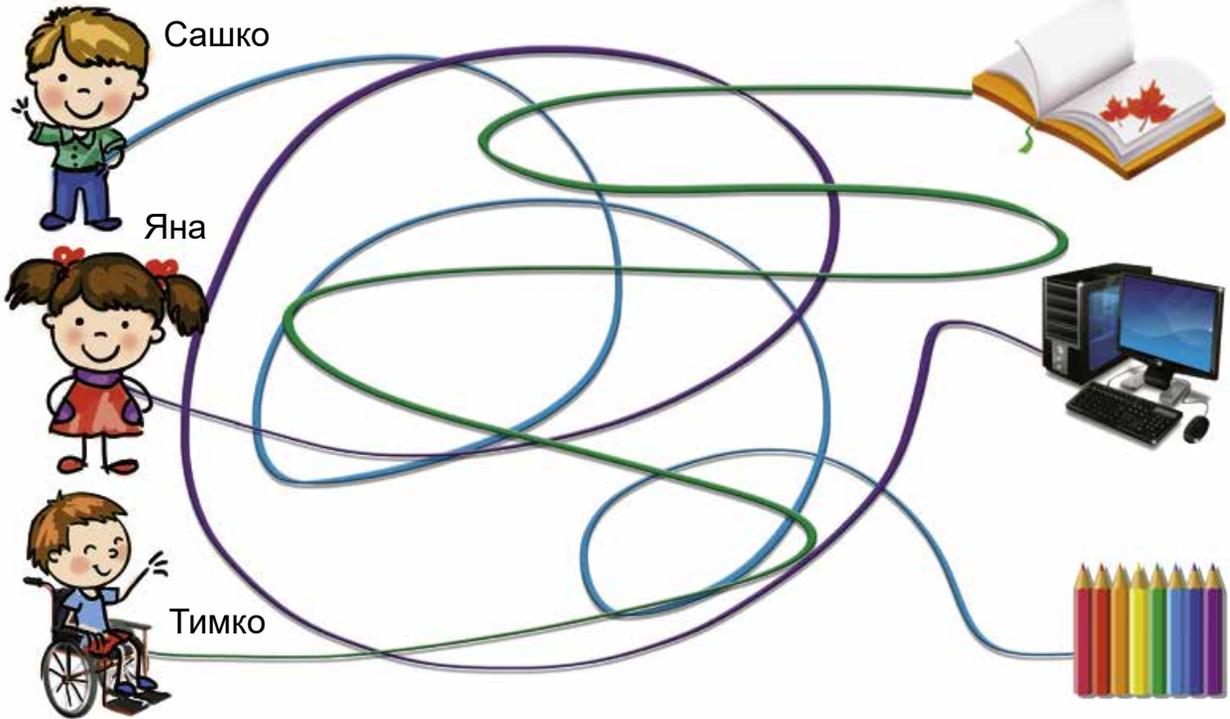
3. Що означають ці знаки? Розкажіть. У якому напрямку рухається чоловічок на кожному малюнку?

4. Намалюйте школу своєї мрії. Розкажіть, яка вона.

5. Дізнайтеся, що полюбляють робити діти у школі.

6. Відгадайте загадки. Намалюйте відгадки.

Чорний Іван, дерев'яний каптан:
Де носом проведе, там помітку кладе.

Бачити – не бачить,
Чути – не чує,
Мовчки говорить,
Добре мудрує.

ХТО Я? ХТО МОЇ ОДНОКЛАСНИКИ?

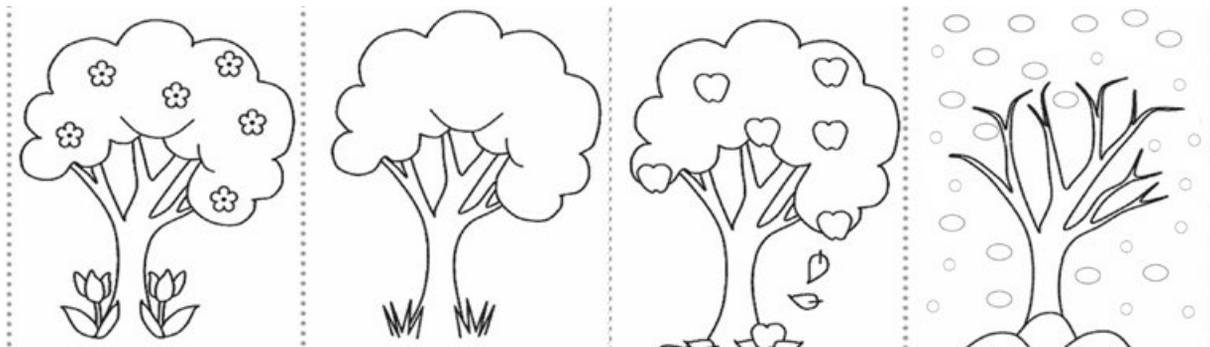
1. **Ранкова зустріч «Будьмо знайомі!».** **Попрацюйте парами.** Скільки осіб у парі? Скільки пар у класі утворилося? Про що слід пам'ятати, коли працюєш у парі? Розгляньте малюнок. Розкажіть, що на ньому зображено. Запитайте одне одного про те, що вас цікавить.

Я – Сашко

Я – Оля

2. Розкажіть про себе більше. Повідомте одне одному дату свого народження або розфарбуйте малюнок пори року, коли ви народилися.

3. Як ви вчините, коли схочете відповісти на запитання вчителя? Обведіть відповідний малюнок.

4. **Попрацюйте разом.** Розгляньте малюнки. Із чиєю поведінкою ви не погоджуєтесь? Зафарбуйте коло червоним і закресліть. Чи буває, що діти порушують правила? Чому? Які наслідки це має? Установіть правила, яких ви будете дотримуватись у класі. Домалюйте свої правила.

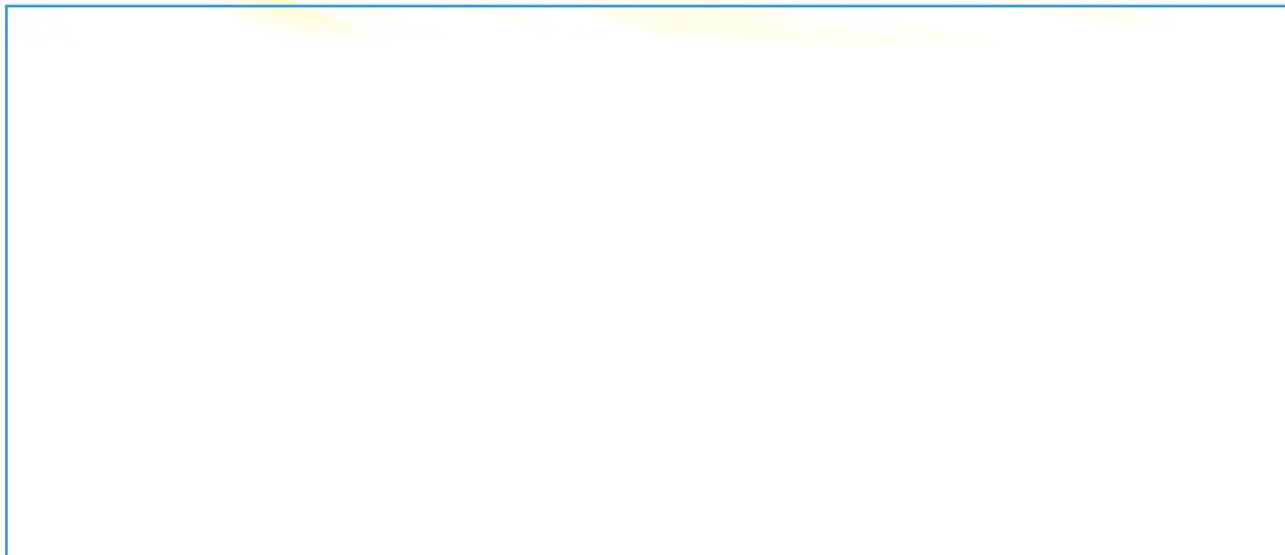
ПРАВИЛА ПОВЕДІНКИ У КЛАСІ, ШКОЛІ

5. **Попрацюйте парами.** Розкажіть, що вас засмучує. Коли ви радієте? Який день вважаєте вдалим? Коли буває соромно? Коли ви щасливі?

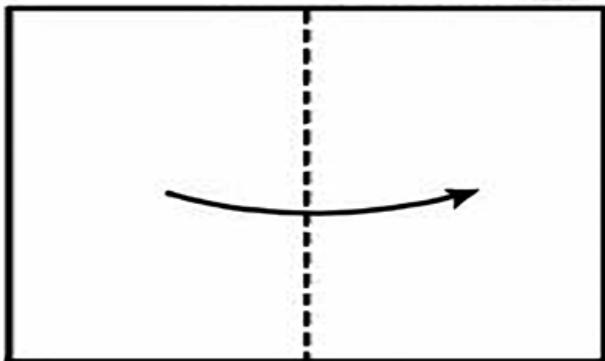

6. Намалюйте свою улюблену іграшку.

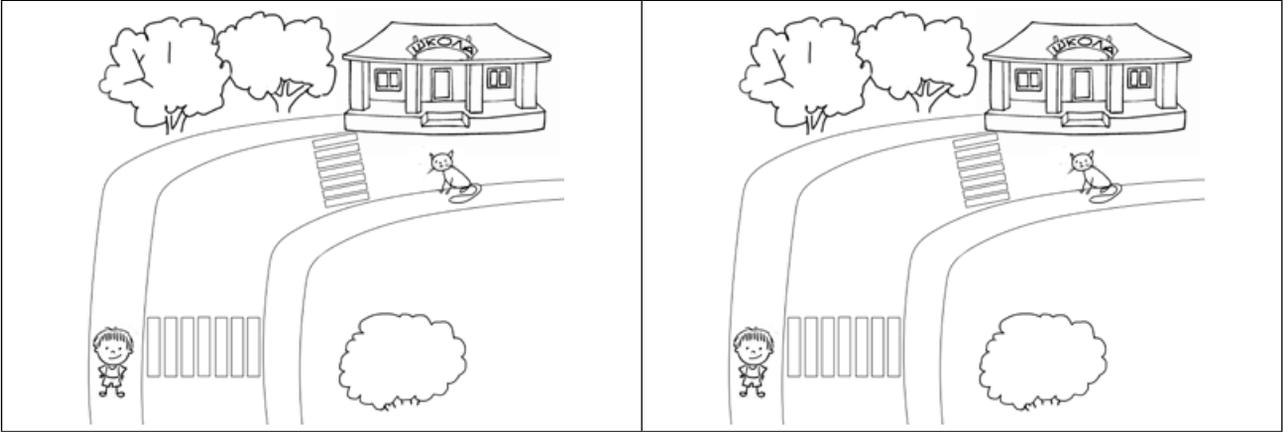
7. Виготуйте учнівський квиток.

- Візьміть аркуш картону.
- Виріжте прямокутник потрібного розміру.
- Намалюйте або наклейте зліва свій портрет (автопортрет), а поряд — улюблену іграшку.
- Перегніть прямокутник за лінією згину, як на малюнку.

ЯК БЕЗПЕЧНО ДІСТАТИСЯ ДО ШКОЛИ І ПОВЕРНУТИСЯ ДОДОМУ?

1. Ранкова зустріч «Будьмо обережними!». Проведіть олівцем на малюнках різні шляхи до школи. Скільки їх? Чому? Розфарбуйте малюнок з безпечним шляхом.

2. Розгляньте малюнки та з'єднайте їх парами за допомогою стрілочок.

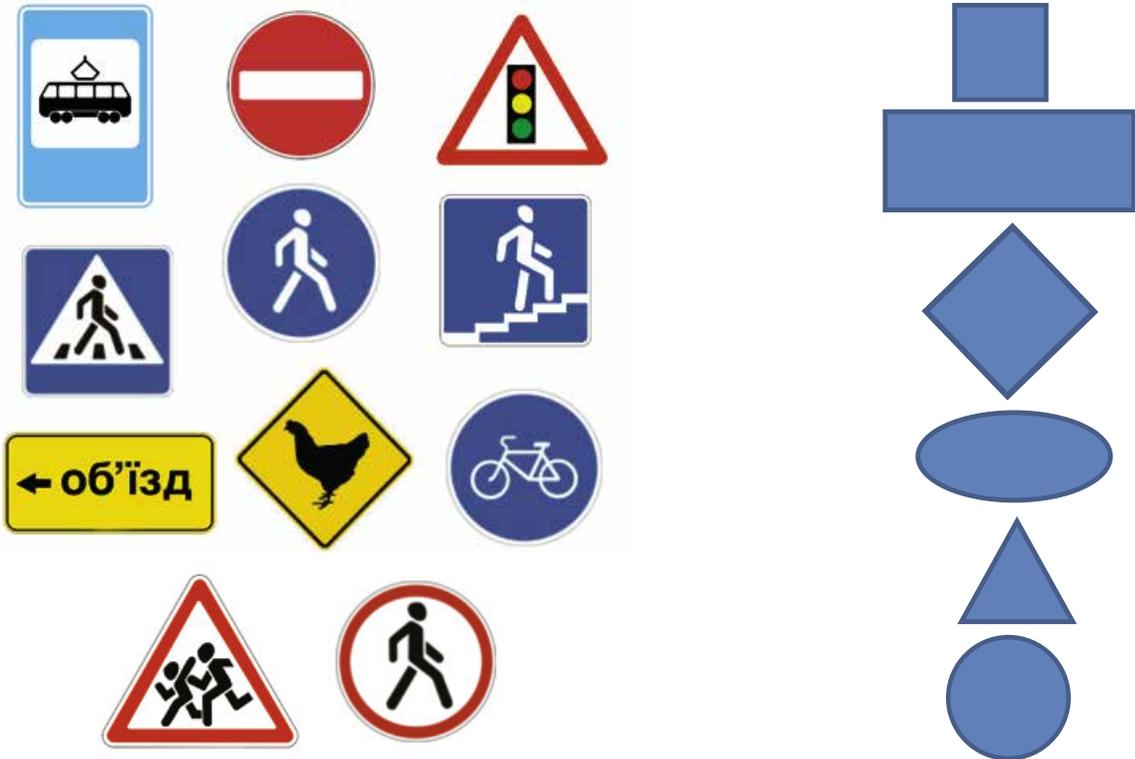

3. Проведіть різнокольорові «стежинки», якими можна потрапити до школи, магазину, басейну. Прокоментуйте свій шлях.

4. Розгляньте малюнки знаків зліва. Поясніть, що це за знаки. Яка форма в кожного? Знайдіть їм пару серед геометричних фігур справа. З'єднайте лініями. Назвіть фігури.

ДОРОЖНІ ЗНАКИ

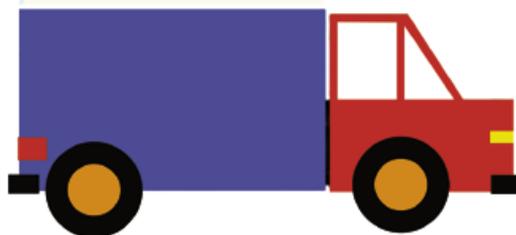
5. Куди має подивитися хлопчик, коли він починає переходити вулицю? А коли він опиниться посередині дороги? Наведіть відповідні стрілки червоним олівцем.

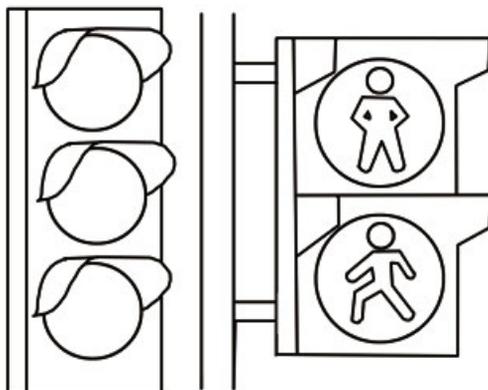
6. Пригадайте й розкажіть, де ви могли бачити ці знаки. Де їх розміщують? Поміркуйте, що вони означають.

7. З яких геометричних фігур утворено цей об'єкт? Називайте фігури по черзі: червоний квадрат...

8. Розфарбуйте малюнки. Що це за об'єкти? Де їх устанавлюють? Що означають кольори? Як ними користуватися?

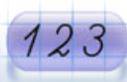
9. Продовжте ряд за вказаною послідовністю.

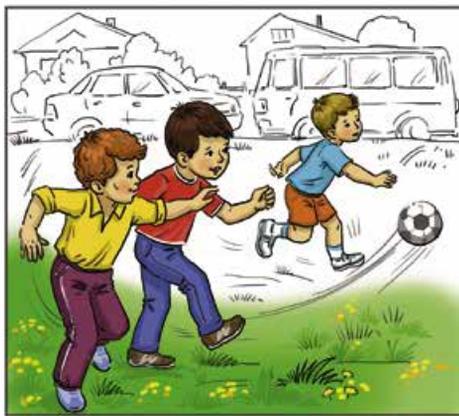
10. Вивчіть вірш напам'ять.

На червоний – йти не можна:
Стережись і зупинись!
Жовтий світить – будь готовий!

На зелений – не барись,
Вільний шлях, сміливо в путь!
Правила ці не забудь!

11. Розгляньте малюнки та зафарбуйте зеленим кружечок там, де діти дотримуються правил дорожнього руху. Розкажіть одне одному за малюнками, що треба знати, щоб безпечно перейти дорогу.

12. Обведіть знаки, які, на вашу думку, мають бути на шкільному подвір'ї. Яка в них форма? Розкажіть, що вони означають.

13. Закресліть малюнки, на яких зображено небезпечну ситуацію. Поясніть свій вибір.

14. Де розташована ваша школа? Що є поряд з нею (які будівлі, чи є парк, магазини тощо)? Пофантазуйте і намалюйте, що ви хотіли б бачити біля школи.

ЩО ПОКЛАСТИ У ШКІЛЬНИЙ РАНЕЦЬ?

1. **Ранкова зустріч «Мій ранець».** Для чого потрібний ранець? Який він має бути? Розгляньте малюнки шкільних ранців. Чи однакові вони? З'ясуйте, чим вони подібні. А чим – відмінні? У які групи їх можна об'єднати? Обведіть ці групи різнокольоровими олівцями. Скільки груп вийшло?

2. **Поспілкуйтеся парами.** Який ранець вам сподобався найбільше? Чому? Розкажіть про це одне одному.

3. **Поспілкуйтеся разом.** Роздивіться свої ранці. Розкажіть одне одному, що вам найбільше в них подобається і що вплинуло на вибір під час купівлі (колір, запах, приємний на дотик, розмір тощо).

4. Зафарбуйте кружечки біля малюнків із зображеннями органів чуттів, які вплинули на вибір ранця.

5. Що є на поличках? Для відповіді використовуйте слова: *угорі, унизу, зліва, справа, на, над, під, перший, другий, третій*. Який один предмет займає всю поличку? На якій поличці багато предметів?

6. «Наповніть» шкільний ранець приладдям за допомогою ліній. Розкажіть, як потрібно скласти ранець. Що є всередині ранця? Що зліва від нього? Справа? Що під столом? Над столом? Що між ранцем та лінійкою?

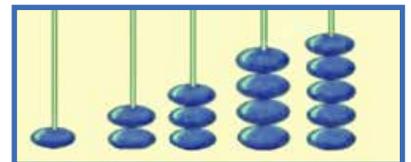
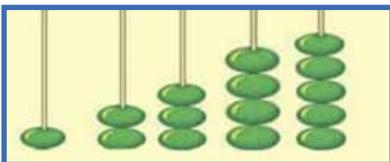
7. Зберіть корисні продукти для свого сніданку. Називайте продукти, що покладете в коробку. Скільки їх? Поясніть свій вибір.

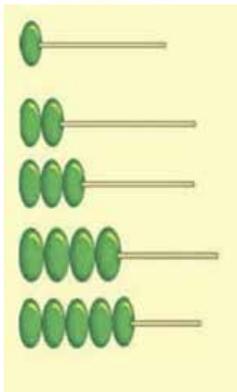
8. Розфарбуйте два найменших яблука.

9. Розгляньте малюнки зліва і справа. Порівняйте їх. Чим вони подібні й відмінні? Яких предметів на одному малюнку **стільки ж**, як на другому? З'єднайте групи предметів з відповідною кількістю кісточок. Порівняйте стовпчики кісточок під малюнками. Що в них спільного?

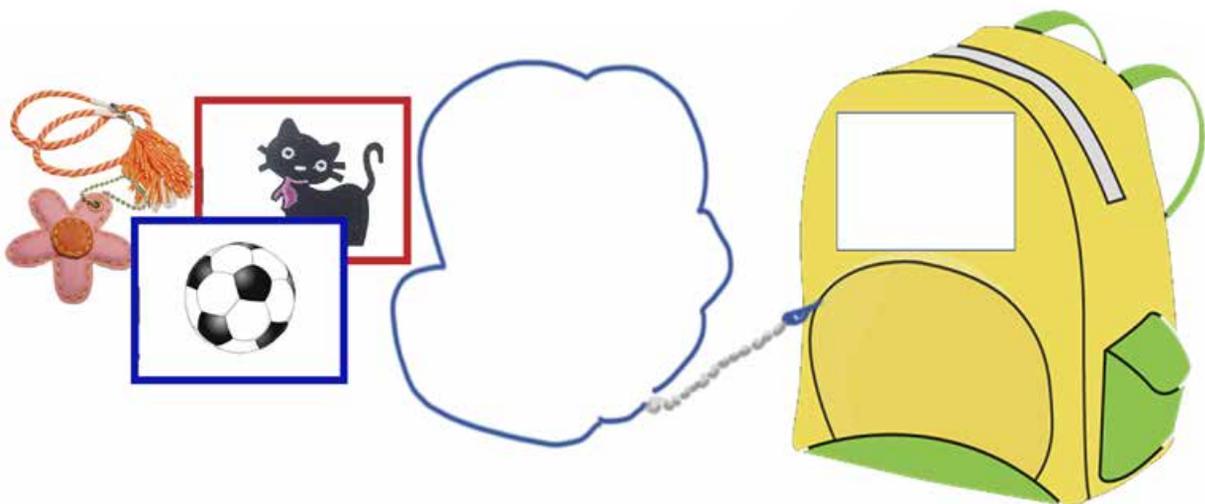

10. Виконайте за зразком.

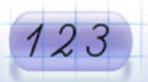

○															
○	○														

11. Створіть емблему або прикрасу для своїх ранців за зразком чи власним задумом.

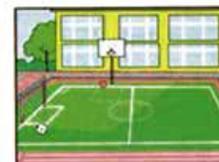
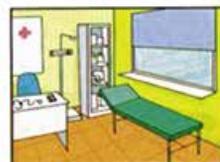
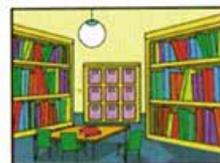
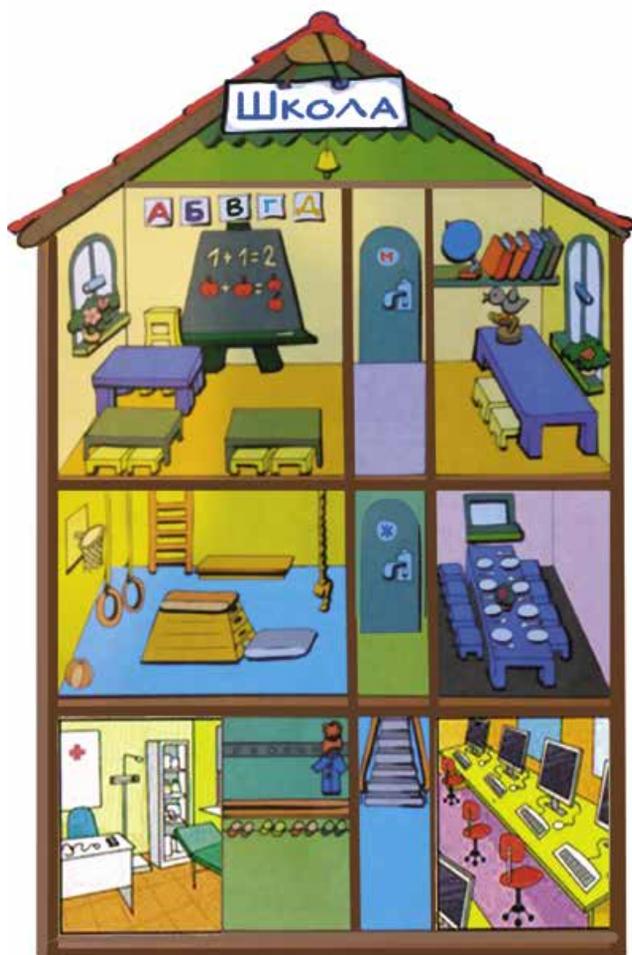
12. Як правильно носити шкільний ранець? Потренуйтеся. Хто з дітей на фото носить ранець неправильно? Що ви можете їм порадити?

НАШ КЛАС

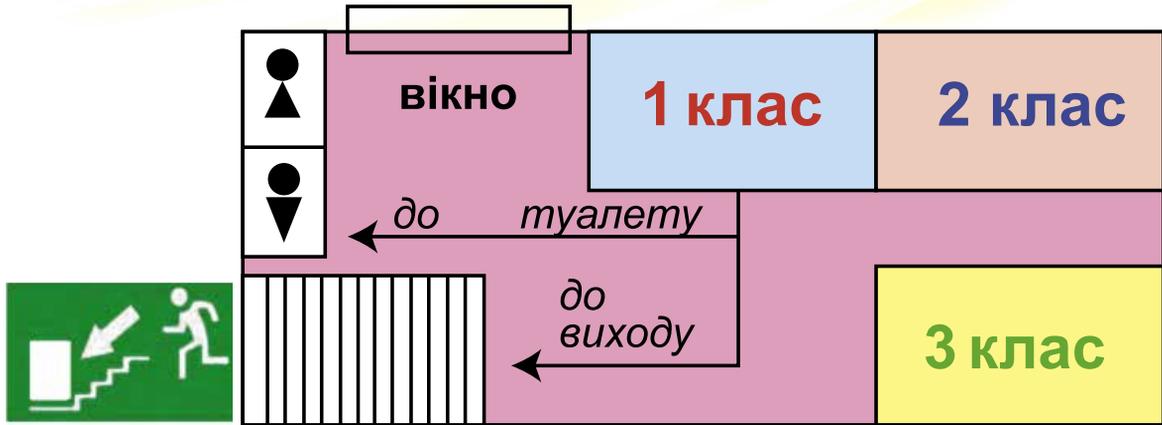
ЯК ЗНАЙТИ СВОЮ КЛАСНУ КІМНАТУ?

1. **Ранкова зустріч «Як ми вітаємося?».** Чому люди, вітаючись, промовляють: «Добрий день»? Чи вітаєтеся ви із членами родини вранці? А із сусідами, знайомими, однокласниками? Як вони відповідають на вітання?
2. Пригадайте, які приміщення школи ви відвідали під час екскурсії. Для чого вони призначені? Хто працює у школі? До кого можна звернутися по допомогу? З'єднайте лініями шкільні приміщення та їхнє місце у школі.

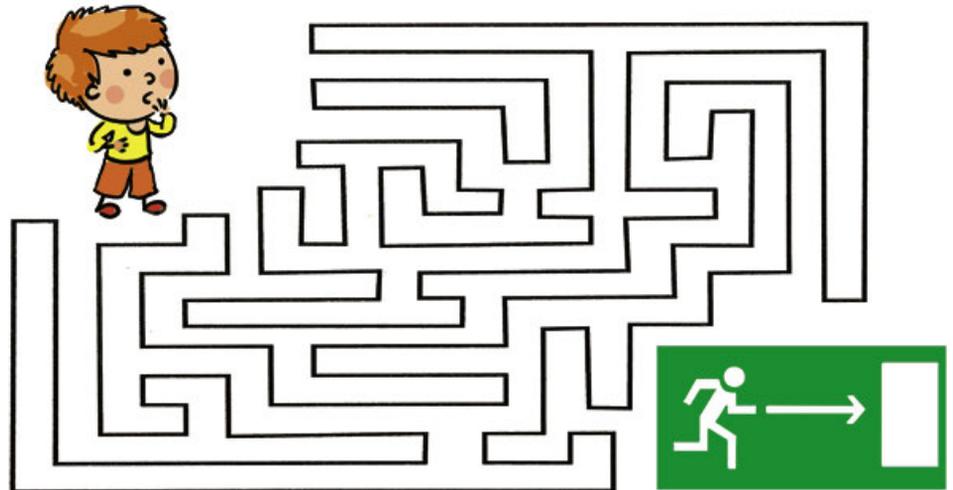

3. Запишіть у клітинках. Скільки поверхів має школа? Скільки класних кімнат на першому поверсі? На якому поверсі ваш клас? Скільки в ньому вікон?

4. Скільки класних кімнат на схемі? Скільки вікон у коридорі?

5. Знайдіть вихід.

6. З'ясуйте та запишіть номер (назву) своєї школи і класу, у якому навчаєтеся.

Школа _____

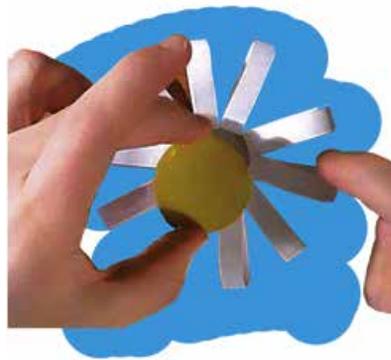
Клас _____

7. Як ви думаєте, що означає бути пунктуальним? Чи притаманна вам ця риса? Наведіть приклади. Поясніть, чому треба бути пунктуальними у школі. Намалюйте предмети, які допоможуть у цьому.

8. Розгляньте фото. Що вийшло з відбитків долоньок? Скільки тут кольорів? Спробуйте створити емблему свого класу за одним із зразків.

ЯК МЕНІ ПОЧУВАТИСЯ КОМФОРТНО У КЛАСІ?

1. **Ранкова зустріч «Чарівні слова».** Послухайте вірш. Які «чарівні» слова ви почули? Поясніть, чому їх так називають. Які ще «ввічливі» слова ви знаєте? Коли їх уживають?

«Доброго ранку!» –
Мовлю за звичаєм.
Доброго ранку
Кожному зичу я.
«Доброго дня вам!» –
Людям бажаю,

«Вечором добрим»
Стрічних вітаю.
І посміхнуться
У відповідь люди, –
Добрі слова ж бо
Для кожного любі.

Владлен Бірюков

2. Послухайте вірш. Допоможіть Галинці дібрати «ввічливе» слово.

ШКОЛА ВВІЧЛИВОСТІ

Заходить Галя до кімнати,
Забула Галя, що сказати.
Стоїть, мовчить, анітелень.
Кажі, Галинко: – ...!

Любов Пшенична

3. **Попрацюйте парами.** Обговоріть зміст прислів'їв.

- Тепле слово і в мороз зігріє.
- Гостре словечко ранить сердечко.
- Доброму слову ціни немає.
- Удар забувається, а слово пам'ятається.

4. Розгляньте малюнки та назвіть осередки класної кімнати. Розфарбуйте кружечок біля того, де ви почуваетесь найбільш комфортно. Поясніть чому.

5. Розгляньте кімнатні рослини. Розкажіть, як за ними доглядати. Позначте ті з них, що ростуть у класному живому куточку. Чому ці рослини називають кімнатними? З якою метою їх вирощують? Чи виживуть ці рослини на відкритому повітрі взимку у вашій місцевості?

кактус

герань

орхідея

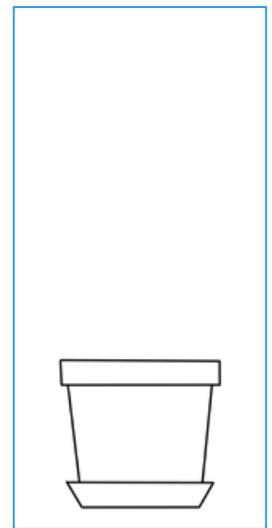

антуриум

6. Чи є рослина, за якою ви доглядаєте? Намалуйте її.

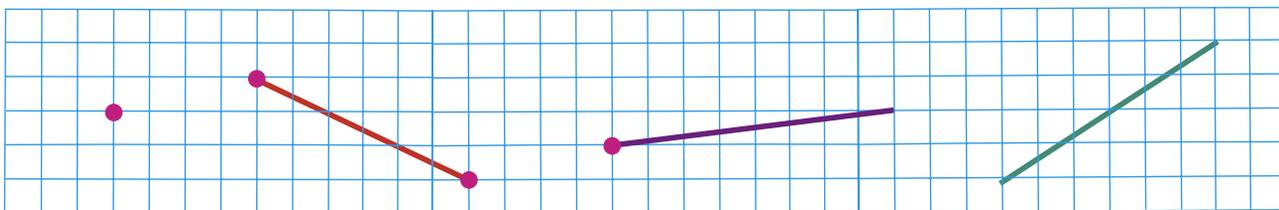
7. «Посадіть» квіти у вазони за кількістю крапок. З'єднайте лініями.

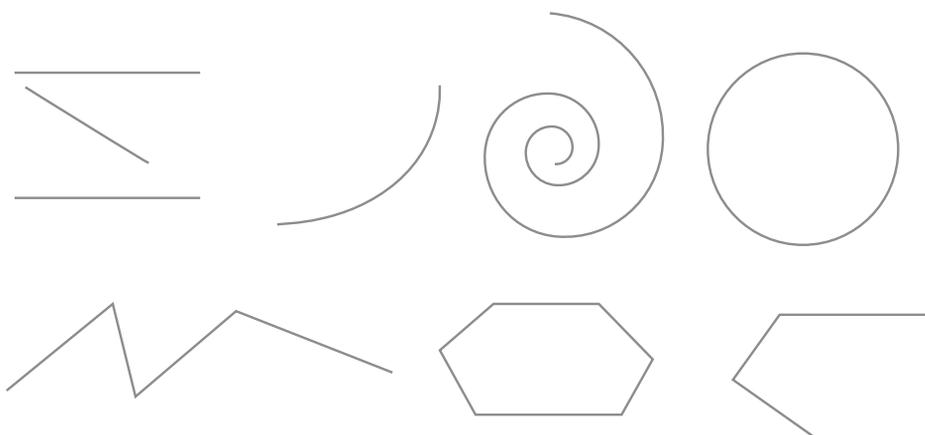
8. Назвіть тварин на фото. Зафарбуйте кружечки в червоний колір біля тварин, які живуть у класному живому куточку, а в зелений – які живуть у вас удома.

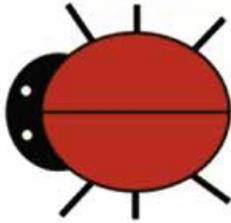
9. Розгляньте й назвіть геометричні фігури. Дослідіть, що між ними спільного й відмінного. Яку фігуру розміщено праворуч від точки? Яку – ліворуч від прямої? Поясніть, як утворився відрізок. Чому він має таку назву?

10. Наведіть червоним кольором прями, синім – криві, зеленим – ламані.

11. Домалюйте за вказівкою біля кожного малюнка.

Точки

Промені

Прямі

Ламану

Криву

12. Намалюйте свій клас.

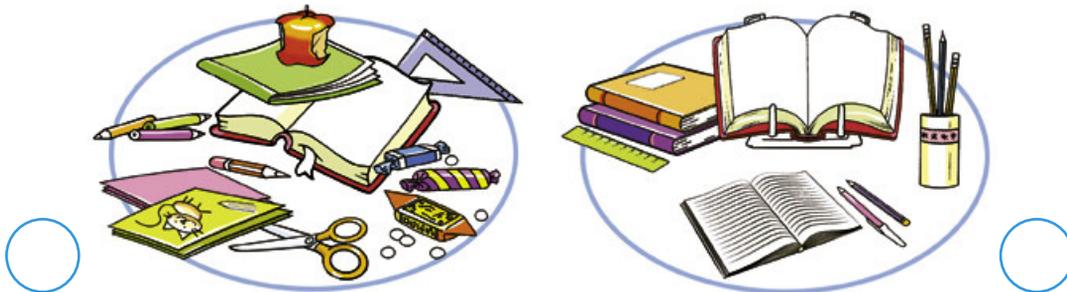
ЯК СТВОРИТИ БЕЗПЕКУ І ЗАТИШОК У КЛАСІ?

1. **Ранкова зустріч «Чи затишно мені?».** Як ви розумієте затишок в оселі? А у класі? Чи затишно вам удома? Що можна зробити для затишку у класі?

2. Розгляньте малюнки. З ким із цих дітей вам буде затишно у класі? Обведіть і розфарбуйте. А чим заспокоїти інших? Знайдіть для кожного потрібні теплі слова.

3. **Попрацюйте парами.** Обговоріть, для чого потрібно зберігати порядок на робочому місці. Поміркуйте, чи впливає порядок на затишок у класі. А вдома? Зафарбуйте зеленим кружечок біля столу, де працювати приємно і зручно.

4. Назвіть кольори олівців від найкоротшого до найдовшого. Якого кольору другий олівець справа? Зліва? Якого кольору крайній олівець зліва? Справа?

123

5. Знайдіть місце для кожної об'ємної фігури. Яка фігура різнокольорова? Скільки вона має кольорів?

	Yellow	Green	Red
Blue			
Brown			
Purple			

				
Yellow	Red	Green	Purple	Blue
Blue	Purple	Brown	Yellow	Red

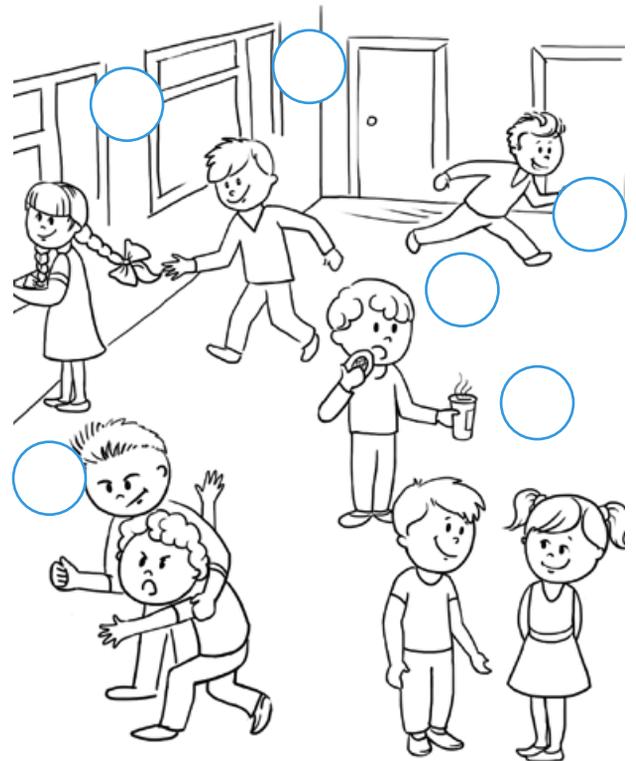
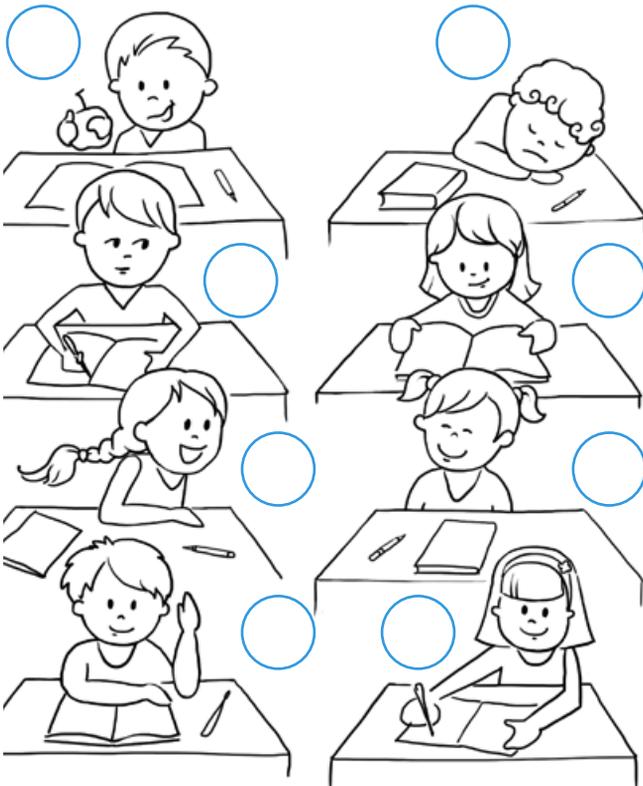
6. Домалюйте те, чого не вистачає. Пам'ятайте: діти мають усміхатися.

7. **Попрацюйте разом.** Розгляньте малюнки. Обговоріть, чи завжди учні мають бути охайними. Що для цього треба робити?

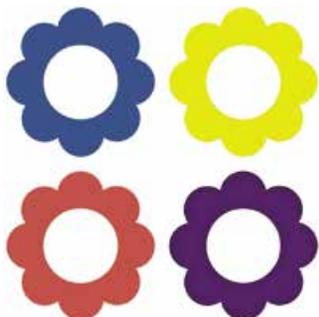
8. **Пограйте групами у гру «ТАК і Ні».** Біля зображень дітей, які поведуться правильно, зафарбуйте кружечки зеленим кольором, а неправильно – червоним.

9. **Попрацюйте разом.** Розгляньте фото і складіть правила поведінки у класі.

10. За зразками або власним задумом створіть квіти для спільного класного букета. Дайте йому назву. Прикрасьте ним клас для затишку.

ЯК НАМ СТАТИ КЛАСНОЮ СПІЛЬНОЮ?

1. **Ранкова зустріч «Що таке спільнота?».** Розгляньте фото. Що об'єднує ці групи людей? Що об'єднує учнів у вашому класі? Кого називають однокласниками?

2. **Попрацюйте парами.** Послухайте прислів'я. Поясніть їх зміст. Як ви розумієте кожне прислів'я?

- Один за всіх – усі за одного.
- Струмки зіллються – ріки, люди з'єднуються – сила.
- Віника не зламаєш, а прути по одному всі переломиш.

3. **Підготуйтеся до письма.** Придумайте два елементи та напишіть їх, з'єднавши між собою.

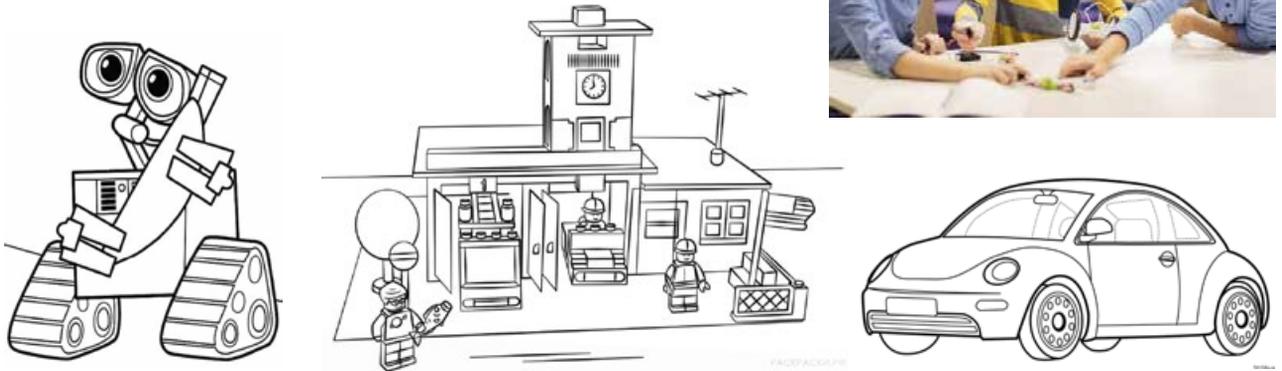

4. *Попрацюйте разом.* Діти, які тут училися минулого року, залишили для вас список прав та обов'язків учнів. Розгляньте малюнки. Що належить до прав, а що – до обов'язків учнів? Чи згодні ви із цим переліком?

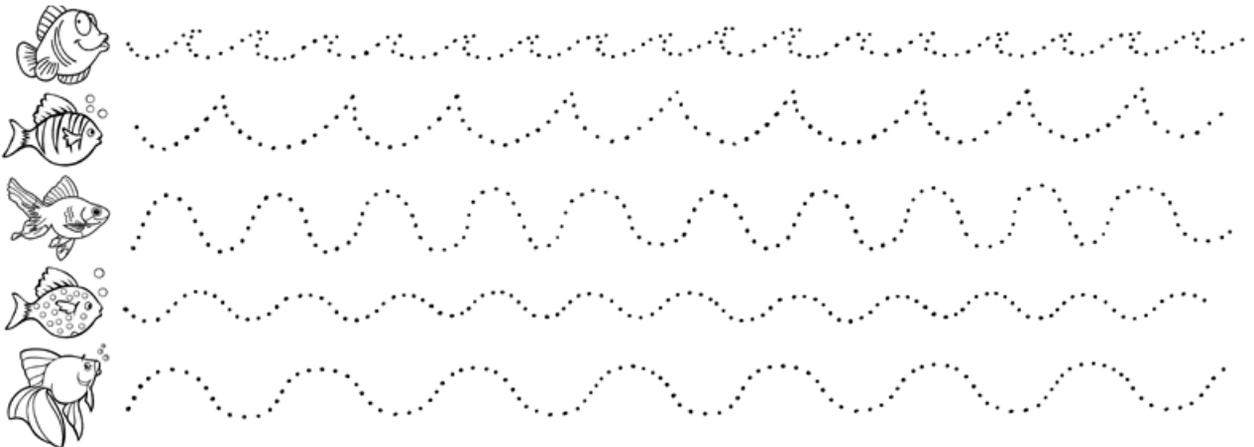
	піклуватися про своє здоров'я, безпеку свого життя та життя однокласників
	дотримуватися правил особистої гігієни, чистоти й порядку у класі та школі
	користуватися бібліотекою, спортзалом, медичним кабінетом
	брати участь у шкільних заходах (змаганнях, конкурсах, святах тощо)
	брати участь в обговоренні проблем класу і школи, вносити свої пропозиції
	відвідувати творчі студії, клуби, гуртки, групи за інтересами
	відпочивати на перервах, канікулах

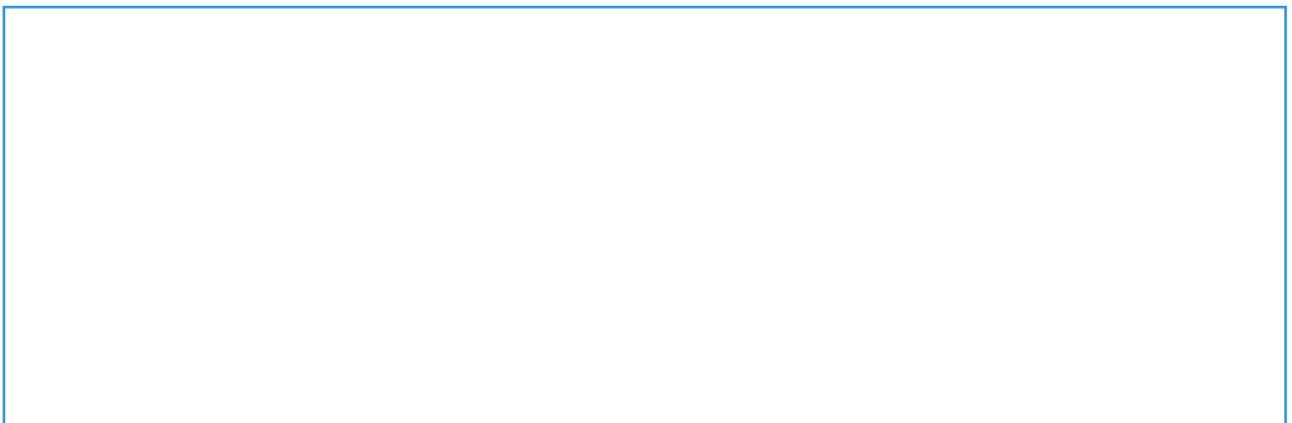
5. **Попрацюйте групами.** Розгляньте фото, складіть за ним розповідь. Що конструюють діти у шкільному гуртку? Виберіть та розфарбуйте, що в них вийшло.

6. **Підготуйтеся до письма парами.** З'єднайте крапки та пофантазуйте, у яку спільноту (групу) можна об'єднати цих тварин. Хто вони?

7. Намалуйте один предмет, що об'єднує весь клас. Розкажіть чому.

ЧОГО МИ МОЖЕМО ДОСЯГНУТИ СПІЛЬНО?

1. **Ранкова зустріч «Добери словечко».** Доберіть слова, щоб описати сьогоднішній день.

2. **Попрацюйте парами.** Розгляньте малюнки. Складіть розповідь «Дружня допомога».

3. **Попрацюйте групами.** Послухайте запропоновані ситуації. Обговоріть їх у групах. Що ви можете зробити спільно?

1-ша група. Однокласник забув альбом для малювання. Як ви допоможете?

2-га група. В однокласниці важкий ранець. Як ви допоможете?

3-тя група. Ви знайшли на підлозі телефон. Що потрібно зробити?

4. Уважно послухайте. З'єднайте частини прислів'їв.

Вік живи –	•	а кажи – навчуся.
Книга вчить,	•	той багато знає.
Не кажи – не вмю,	•	вік учись.
Хто багато питає,	•	як на світі жить.

5. Продовжте речення.

- Зайшовши до школи, я спочатку...
- Якщо я ненавмисно зачеплю або доторкнуся до людини, я маю...
- Якщо я звертаюся з проханням до будь-кого, я маю...
- Увічливим треба бути...

6. **Попрацюйте парами.** Доповніть правила товаришування.

- Завжди будь...
- Не гнівайся...
- Не бійся запитати...
- Не бійся попросити...
- Не глузуй з...
- Не радій чужому...
- Намагайся виконувати свої...
- Не...

7. Домалюйте, щоб у кожному рядку була однакова кількість предметів.

8. **Попрацюйте групами.** Пофантазуйте, яких спільних здобутків ви хотіли б досягти. Що для цього треба зробити?

